

Onderwijs van Tarcisius gestoeld op vier pijlers, waaronder onderzoekend leren

Een ontdekkingsreis voor kinderen én team

Stel: je krijgt nieuwe huisvesting. Dan wil je weten hoe je het onderwijs in de toekomst vormgeeft, zodat de architect gericht kan ontwerpen. Daarom ontwikkelde basisschool Tarcisius in Heerlen een nieuwe visie op onderwijs. Met de uitvoering daarvan zijn ze al begonnen. Dat is een ontdekkingsreis voor teamleden én kinderen.

Het gaat goed met basisschool Tarcisius. De leerresultaten zijn van hoog niveau, leerkrachten zijn goed opgeleid en de inspectie is zeer tevreden over onder meer de zorgstructuur. Lekker doorgaan en niets veranderen, zou je denken. Zo niet het team van Tarcisius. 'We leven in een tijdperk van verandering', zegt directeur Maud Deckers. 'Wij moeten leerlingen voorbereiden op de maatschappij van de toekomst. Ontdekken, onderzoeken en reflecteren zijn daarbij belangrijk. Wie ben ik, wat kan ik, waar liggen mijn talenten? Dat leer je niet door iedere dag vijf uur op een stoeltje te zitten.'

Eigen visie

Tijd dus voor een nieuwe visie op onderwijs. Ook al, omdat de school over twee jaar een nieuw onderkomen krijgt. Maud: 'Het gebouw moet de onderwijsvisie ondersteunen. Je moet dus weten wat je wilt voordat de architect aan de slag gaat.' Het team van Tarcisius heeft de visie zelf vormgegeven, met input van leerlingen, ouders en de partners: het kinderdagverblijf en

de peuterspeelzaal. 'We vonden het belangrijk om onze visie intern te ontwikkelen', aldus intern begeleider Susan Borghans. 'We kunnen nu steeds tegen elkaar zeggen: we doen het op deze manier, dat hebben we samen afgesproken.'

Persoonsvorming

Tarcisius profileert zich als een school voor zelfsturing en eigenaarschap. Intern begeleider Kim Halmans: 'Ons onderwijs richt zich op drie do-

meinen: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. In de nieuwe visie behouden we wat we goed doen, zoals de ontwikkeling van kennis en vaardigheden van leerlingen en de manier waarop we met elkaar omgaan.

De nadruk ligt op persoonsvorming.

Op persoonlijke ontwikkeling, het ontdekken van je talenten, een onderzoekende houding en oplossingsgericht werken.' Daaraan gaat de school werken, op basis van vier pijlers:

Susan Borghans: 'Leerkrachten kunnen meer eigen keuzes maken.'

zelfverantwoordelijk leren, onderzoekend leren, onderwijs op maat en een doorgaande leerlijn.

Onderzoekend leren

Na het vaststellen van de pijlers volgden droomsessies. Teamleden gaven antwoord op vragen als: hoe zie jij onderzoekend leren over tien jaar en wat betekent zelfverantwoordelijk leren voor jou? De antwoorden zijn verwerkt tot doelenkaarten. 'We weten wat onze doelen voor dit en volgend jaar zijn', zegt Kim. 'Dat geeft duidelijkheid en richting.' Het team geeft onderzoekend leren samen vorm met Rob van den Broek van BCO Onderwijsadvies. Susan: 'Kinderen gaan straks op ontdekkingsreis, dit jaar maken wij als team die reis. Rob leert ons om ons onderzoekend leren eigen te maken. Hoe we de nieuwsgierigheid kunnen prikkelen, hoe we kunnen begeleiden bij het stellen van de goede onderzoeksvragen. Dat gebeurt met veel praktische ideeën.'

Professionele leergemeenschappen

Sommige leerkrachten brengen onderzoekend

leren nu al in de praktijk. Volgend jaar gaat iedere leerkracht ermee aan de gang. Dat gebeurt vanuit units, professionele leergemeenschappen. Die zijn al gevormd. 'Iedere unit bestaat uit een aantal groepen', zegt Maud. 'Zij werken zelfsturend en op basis van eigenaarschap. Ze zijn verantwoordelijk voor de lessen in hun unit, bepalen zelf wanneer en hoe ze overleggen en stellen zelf hun agenda samen.' 'Dat is wennen', voegt Susan toe, 'maar leerkrachten zeggen nu dat ze zich meer betrokken voelen en meer eigen keuzes kunnen maken.'

Stuurgroep

Met vragen kunnen ze terecht bij het managementteam, ook stuurgroepen ondersteunen de leerkrachten. Kim: 'Per pijler hebben we een stuurgroep, bestaande uit leerkrachten. De stuurgroep onderzoekend leren oriënteert zich nu op een methode die bij ons past; in de droomsessies hebben leerkrachten aangegeven dat ze graag een op onderzoekend leren gebaseerde methode willen. De stuurgroep selecteert een aantal methodes die aan onze wensen voldoen, leerkrachten kiezen uiteinde-

lijk welke het wordt. Dadelijk zijn de leerkrachten opgeleid in onderzoekend leren en hebben we een goede methode.'

Samen ontdekken

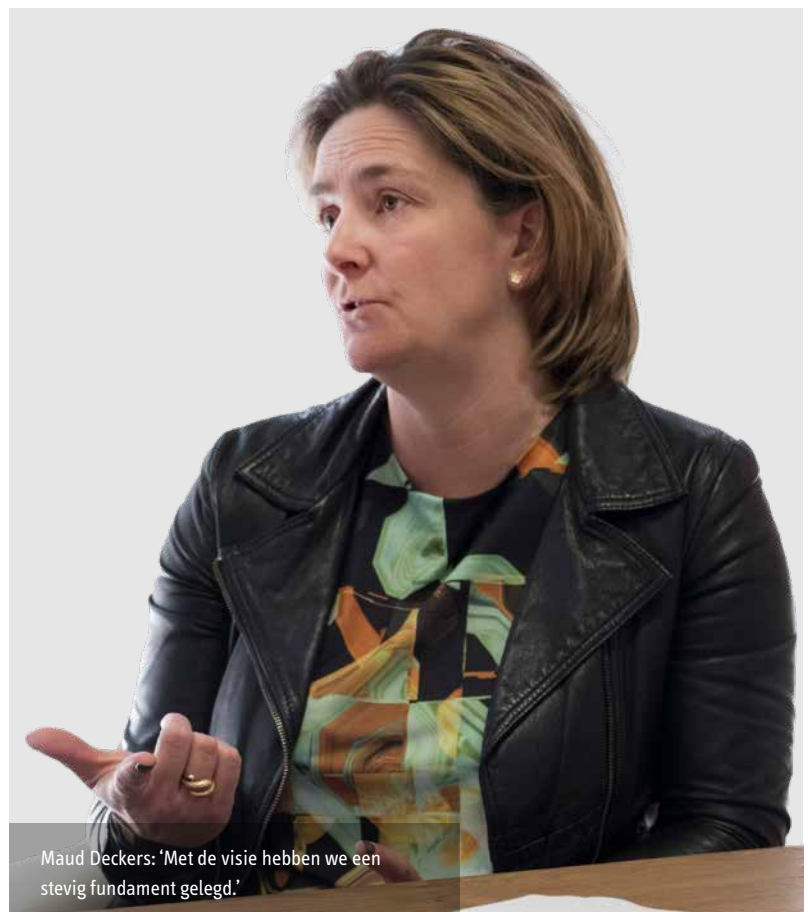
De nieuwe huisvesting moet onderzoekend leren verder ondersteunen. Bijvoorbeeld via een ontdeklab, een kooklab, drama-/muzieklab en een kunstlab voor handvaardigheid. Ook komen er instructieruimtes, stilteplekken en werkpleinen. En misschien zelfs een collegezaal waar leerlingen kunnen presenteren. Maud: 'Wat er in een ruimte moet komen, willen we samen met leerlingen ontdekken. Via onderzoekend leren natuurlijk.' Ze is trots op de ontwikkeling die de school doormaakt. 'Met de visie hebben we een stevig fundament gelegd. Dat we afgelopen jaren flink geïnvesteerd hebben in de kwaliteit van leerkrachten, helpt ook. Hun kennis, kunde en kwaliteitszorg is goed ontwikkeld. We zijn op de goede weg om kinderen op te leiden voor de toekomst.'

Meer informatie bij:

robvandenbroek@bco-onderwijsadvies.nl

Kim Halmans: 'De nadruk in onze visie ligt op persoonsvorming.'

Maud Deckers: 'Met de visie hebben we een stevig fundament gelegd.'